

Jubileumcongres Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen, 5 november 2009, Ede

Toespraak Clémence Ross, directeur NISB, bij opening congres 'Meedoen en Uitblinken', (10.15-10.25 uur, na vertoning jubileumfilm)

Dames en heren, distinguished guests,

Het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen beweegt mensen. Dat doen we nu 10 jaar en we doen het met succes.

Dat zie je terug in harde cijfers maar bovenal zie je het terug in mensen. Mensen zoals Geoffrey, Frans, Selma en Roland.

Daar loop ik nu warm voor! Voor mensen die anderen door sport en bewegen met elkaar in contact brengen of zelfs uit een isolement halen. Mensen die zelf gezonder en actiever zijn geworden en dat ook aan anderen proberen over te brengen. Ze laten zien dat iedereen kan meedoen en iedereen op zijn of haar eigen niveau kan uitblinken.

U hoort het al, de titel van dit congres is niet zomaar gekozen.

Het is de kern van de missie van NISB. Wij laten zien dat je door het inzetten van sport en bewegen sociale participatie teweeg kunt brengen en mensen gezonder worden. Wij willen daarin uitblinken.

Maar we kunnen het niet alleen. Het meedoen slaat ook op al onze partners. Onze inspanningen zijn niets zonder u en al die organisaties die met ons meewerken. Met en door ons grote netwerk bereiken we onze doelen.

En natuurlijk is de congresstitel ook een stevige knipoog naar het kabinetsstandpunt over het Olympisch Plan met de titel "Uitblinken op alle niveaus."

Het gaat vandaag over meedoen: over verbinden, over creatieve en innovatieve manieren om mensen aan het bewegen en aan het sporten te krijgen én te houden.

Ook de locatie hier in het CineMec is niet alleen gekozen vanwege deze prachtige zaal maar ook omdat we het zo mooi vinden dat de gemeente Ede waar NISB gevestigd is gekozen heeft voor "Groen en Gezond" als motto, en deze ondernemer er een is die vanuit een kleine bioscoop in het centrum toegegroeid is naar deze prachtige multifunctionele accommodatie met een wijngaard op de geluidswal waaronder weer de parkeergarage ligt. Innovatief en niet bang om je nek uit te steken. Daar spiegelt NISB zich graag aan!

Dames en heren,

Velen van u kennen NISB al vanaf de oprichting 10 jaar geleden. Veel is veranderd maar gebleven is het enthousiasme en de betrokkenheid van iedereen. Het is aan het voormalige bestuur onder leiding van voorzitter Joop Worrell en aan mijn voorganger André van Schaveren en zijn mensen te danken dat NISB zich in de eerste acht jaren zo succesvol ontwikkeld heeft.

Een jubileum vraagt om terugkijken. We vergeten zo snel waar we vandaan komen. Wie had tien jaar geleden kunnen denken dat het gemeengoed wordt dat huisartsen een beweegadvies geven? En dat het denken over wonen en welzijn voor ouderen nu met zich mee brengt dat er fitnessruimten in woonzorgcentra zijn en woningcorporaties zich willen profileren op actief en gezond leven voor ouderen? En dan de rol van de ambtenaar sport zoals er vandaag ook velen in de zaal zitten: werd u tien jaar geleden ooit wel eens bevroegd door de collega's van welzijn, volksgezondheid of ruimtelijke ordening en stapte u zelf wel eens naar hen toe? Negen van de tien keer gebeurde dat in 1999 niet of nauwelijks.

Eerlijk is eerlijk, in 2009 zijn we ook nog niet precies waar we moeten zijn en er moeten nog veel nieuwe slagen gemaakt worden. Vandaag dagen wij u daartoe uit. Want we kunnen samen veel, heel veel bereiken! Als professionals en als instituties.

NISB gaat samen met de Vereniging voor Sport en Gemeenten een belangrijke stap zetten om het lokale sport- en beweegbeleid te ondersteunen. We hebben het voornemen om in 2010 te fuseren en alle krachten en kennis te bundelen. Onze werkzaamheden vullen elkaar nu al aan en overlappen elkaar deels waardoor dit een logische en mooie stap is. Mét meer resultaat want 1+1 moet 3 worden!

Resultaten behalen vraagt om focus, om scherp zijn en innovatief. Ook in relatie tot elkaar in ons netwerk. De afgelopen 10 jaar kenmerken zich door het verbeteren van samenwerking. Tussen ministeries, instituten, professionals, lokale beleidsmakers. Er kwamen dwarsverbanden tussen de sectoren. Er is – soms nog erg voorzichtig – over de schutting naar elkaar gekeken. Maar nog steeds ervaren mensen op de werkvloer de hinder van institutionele belangen en gescheiden geldstromen. Van eerzucht van portefeuillehouders die het succes niet willen delen. Van weinig kennis over de opbrengsten van sport en bewegen voor allerlei beleidsdoelstellingen. Het kan en moet beter!

De komende 10 jaar moeten voor ons allen in het teken staan van het gezamenlijk en programmatisch ontwikkelen van beleid en het doelmatig en effectief inzetten van mensen en middelen. Wanneer kennis en inzet verbonden worden en niet iedereen zelf het wiel

probeert uit te vinden is de opbrengst vele malen groter. Een goed voorbeeld is de manier waarop de directie Sport van VWS zich in de afgelopen paar jaar ontwikkeld heeft tot coördinator en verbinder van directies binnen VWS en tussen VWS en andere departementen waar het gaat om onderwerpen die aan bewegen en sport gerelateerd zijn. Het is voor een groot deel te danken aan de inzet van de mensen van die directie dat sport en bewegen op de politieke agenda staat bij diverse departementen.

Dames en heren,

Sport en bewegen is maatschappelijk goud en je beleeft er ook nog eens enorm veel plezier aan. Geen wonder dat we na 10 jaar echt heel mooie en harde resultaten kunnen laten zien. Een kleine greep uit die resultaten: er zijn 500 kinderdagcentra waar gewerkt wordt met Beweegkriebels. Geen kind de hele dag meer in de maxi cosi!! En door het hele land 375 teams van jongeren voor jongeren vanuit WhoZNext. Succesvol omdat het gaat om wat jongeren vooral wél kunnen en de verantwoordelijkheid die ze mogen nemen voor hun eigen leefomgeving. En 200.000 mensen met diabetes of een hoog risico daarop in 2011 in de Beweegkuur en daarna uitstromend naar wandel- fiets, zwem- en allerlei andere verenigingen en clubs. Er volgen nog vele honderduizenden na hen want de aanpak wordt verzekerd vanuit het basispakket van de zorgverzekering. Potentiële leden van verenigingen en mensen die zich weer fit voelen en sociaal actief geworden zijn.

De toekomst lonkt. NISB zit niet stil maar is actief aan de slag met nieuwe trends. Ik noem er een paar: leefstijladvies kan volgens ons ook deels in je eigen huis, dankzij de inzet van domotica. Games: die zijn volgens eigen onderzoek echt niet alleen een bedreiging voor het halen van de beweegnorm, maar zeker ook een kans. We gaan “gaming” positief inzetten voor verschillende doelgroepen. Daar hoort u nog meer van. We willen de fysieke en sociale omgeving zo inrichten dat deze uitdaagt tot bewegen en sporten. Wat ons betreft worden er alleen wijken zó gebouwd en gerenoveerd dat fietsen en wandelen de gemakkelijke en gezonde keuze is, waar parken en schoolpleinen voor elk wat wils bieden en waar mensen elkaar kunnen ontmoeten bij sportaccommodaties in de eigen wijk.

We weten ook dat u als professionals worstelt met de vraag hoe u mensen bereikt als de traditionele vormen van communicatie niet meer werken. Communicatie, zowel online als offline, wordt steeds persoonlijker en dat vraagt om andere werkwijzen, om crossmediaal denken. De kennis en ervaring, de vragen en antwoorden die u heeft, moeten ook verder komen dan uw eigen locatie. Daarom zijn we al in een vergevorderd stadium van een netwerk van en voor professionals op internet, zodat u bijvoorbeeld vanuit verschillende sectoren met elkaar informatie kunt uitwisselen over bijvoorbeeld beweegvriendelijke wijken

of overgewicht. We ontwikkelen nieuwe trainingen die ook als online seminars de lucht in kunnen gaan. We organiseren in 2010 onze eerste internationale summer school en in 2013 organiseren we het wereld congres van TAFISA, de grootste internationale breedtesportorganisatie. Een mooi lobbymoment voor de Olympische Spelen 2028 in Nederland.

De eerste kans om lokaal een enorme impuls te geven aan het sport- en beweegbeleid zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Vanuit NISB, VSG en NOC*NSF geven we handreikingen, houden regionale debatten – kom er naar toe! - en pleiten ervoor dat het verkiezingsprogramma in beweging gebracht wordt. Beperk u niet tot de portefeuille sport maar zie dat sport en bewegen vrijwel ieder beleidsterrein in beweging kan zetten. Van welzijn en WMO tot ruimtelijke ordening, volksgezondheid en onderwijs.

Ik kom tot een afronding en denk dan weer aan de verhalen van Frans, Roland, Selma, Jan en al die anderen. Als je bezig bent met beleid ontwikkelen, is het van belang mensen als hen te kennen, hun verhalen te horen en door te vertellen. Hoogleraar strategische communicatie Noëlle Aarts zei het zo treffend tijdens haar oratie aan de Universiteit van Amsterdam: “Pogingen tot beïnvloeding zijn alleen maar effectief wanneer ze doorklinken in de gesprekken die mensen met elkaar voeren. Verhalen spelen hierbij een doorslaggevende rol. Verhalen vullen de ruimte die we niet kunnen meten, omdat passende instrumenten ontbreken.” Ik zou het niet beter onder woorden kunnen brengen. Want natuurlijk kunnen we bij Frans Stokhof meten hoe zijn bloedsuikergehalte en zijn medicatie zijn verminderd. Zelfs kunnen we het aantal minuten dat hij meer is gaan bewegen in kaart brengen. Maar de kracht van het succes zit in zijn eigen verhaal over een gezonder en fijner leven. Het dichtst bij dit verhaal kom je door goed onderzoek naar klanttevredenheid en het betrekken van klantenpanels bij beleidsontwikkeling. Daar gaat NISB dan ook stevig op inzetten.

Vandaag krijgt u heel veel kennis overgedragen over succesvolle aanpakken. Ik hoop dat u aan het einde van de dag met een rugzak, of in dit geval zelfs boodschappentas, vol inspiratie naar huis gaat.

Met elkaar maken we het verschil en zorgen we voor duurzaam succes. Want daar gaat het voor ons hier in de zaal uiteindelijk toch om wanneer we elkaar een goed verhaal vertellen?! Dat we het doel dat we nastreven hebben bereikt en dat de laatste zin luidt: en ze leefden nog lang, gezond, actief én gelukkig.